

2010/2011

kod

liczba punktów

KONKURS PRZEDMIOTOWY Z PRZYRODĄ NA TY ETAP wojewódzki

Województwo kujawsko – pomorskie

Instrukcja dla ucznia.

Test składa się z 22 zadań. Na jego rozwiązanie masz **70 minut**. Jeżeli nie potrafisz wykonać zadania pomiń je, a następnie wróć do niego później. Wszystkie polecenia czytaj uważnie, odpowiedzi zapisuj starannie.

Test wypełnij długopisem [piórem]. **Nie używaj korektora.**

Życzymy powodzenia!

1. Na terenie jakiego parku chroni się goryla górskiego? **Podkreśl poprawną odpowiedź.**

- A. Parku Narodowego Gobi Gurwan Sajchan.
- B. Parku Narodowego Virunga.
- C. Parku Narodowego Yellowstone.
- D. Parku Narodowego Wielkiego Kanionu.

2. Z poniższych piktogramów wybierz ten, który informuje o możliwości dalszego przetwarzania danego opakowania. **Zaznacz X poprawną odpowiedź.**

A.

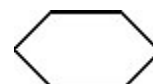
B.

C.

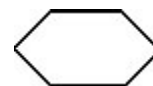
D.

Źródło: K. Haładyn „Ochrona środowiska” PKE Okręg dolnośląski Wrocław 1992

3. Które z poniższych stwierdzeń, dotyczących dźwięku, jest fałszywe? **Podkreśl poprawną odpowiedź.**

- A. Źródłem dźwięku są drgające przedmioty.
- B. Dźwięk rozchodzi się w wodzie.
- C. Dźwięk rozchodzi się tylko w powietrzu.
- D. Fale dźwiękowe rozprzestrzeniają się w ciałach stałych.

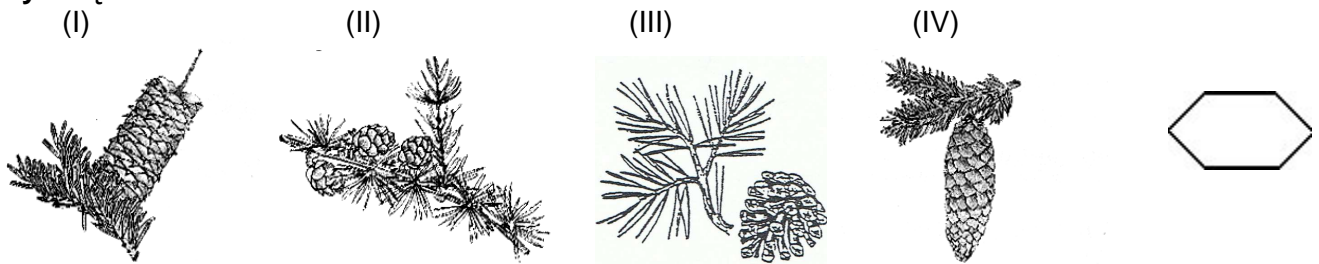

4. Podaj nazwę parku narodowego, który położony jest w dolinie rzeki Prądnik. Chronione są tam między innymi skalne formy krasowe.

.....

5. Podkreśl szereg, w którym prawidłowo dobrano nazwę drzewa do rysunku gałązki z szyszką.

- A. (I) – modrzew, (II) – jodła, (III) – świerk, (IV) – sosna.
 B. (I) – jodła, (II) – modrzew, (III) – sosna, (IV) – świerk.
 C. (I) – świerk, (II) – sosna, (III) – modrzew, (IV) – jodła.
 D. (I) – sosna, (II) – świerk, (III) – jodła, (IV) – modrzew.

Źródło: A. Coombes „Drzewa” – Wiedza i życie Warszawa 1996

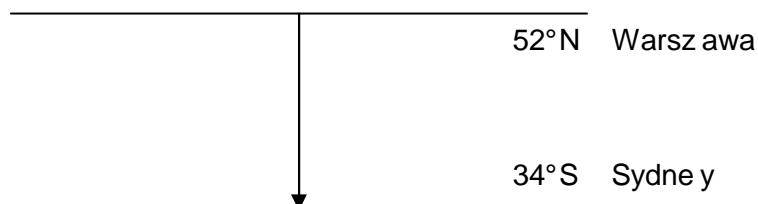
6. Uzupełnij tabelę dopisując do cyfr określających rodzaj oddziaływania jedną z liter opisujących to oddziaływanie.

1	2	3	4

1. Oddziaływanie magnetyczne
 2. Oddziaływanie sprężyste
 3. Oddziaływanie elektrostatyczne
 4. Oddziaływanie grawitacyjne

- A. Mogę ci pomóc podnieść małe papierki linijką.
 B. Pomagam zbierać szpilki rozsypane po podłodze.
 C. Dzięki mnie jabłko spada pod drzewko.
 D. Gdyby nie ja nie byłoby skoków na batucie.

7. Jaką różnicę szerokości geograficznej pokonuje się podróżując samolotem z Warszawy do Sydney? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- A. 52°
 B. 34°
 C. 18°
 D. 86°

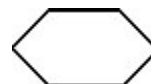
8. Odległość między dwoma miastami wynosi 50 km. Na mapie łączy je odcinek długości 5 cm. Podkreśl skalę, w jakiej narysowana jest mapa.

- A. 1: 1000 B. 1: 1000000 C. 1: 10000 D. 1:100000

9. Rozpoznaj i odpowiednio podpisz model budowy cząsteczkowej wymienionych substancji: woda, krzemionka, tlen.

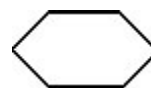

A _____ B _____ C _____

Źródło: Worłowska-Marko M., Szlajfer F.: Przyroda dla klasy czwartej. Wydawnictwo Nowa Era, Warszawa 2004, str.30.

10. Zaobserwowano, że napełniona powietrzem bańka mydlana wprowadzona do naczynia z wodorem opada, a w naczyniu z tlenem – unosi się. Podkreśl, który z wniosków zapisanych na podstawie obserwacji jest prawdziwy.

- A. Gęstość powietrza jest większa od gęstości tlenu.
- B. Gęstość powietrza jest mniejsza od gęstości wodoru.
- C. Gęstość tlenu jest mniejsza od gęstości wodoru.
- D. Gęstość wodoru jest mniejsza od gęstości tlenu i gęstości powietrza.

11. Jakie organizmy są najlepszymi wskaźnikami czystości powietrza. Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- A. Mchy i glony.
- B. Rośliny wieloletnie.
- C. Grzyby.
- D. Porosty.
- E.

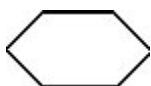
12. Co nie jest następstwem ruchu obiegowego Ziemi i nachylenia osi ziemskiej względem orbity? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- A. Zmieniająca się w ciągu roku długość dnia i nocy.
- B. Zmiana dnia i nocy w ciągu doby.
- C. Zmieniające się w rytmie rocznym oświetlenie Ziemi.
- D. Zmiana pór roku.

13. Podkreśl zdanie, które opisuje czyste powietrze.

- A. Jest związkiem chemicznym.
- B. Jest mieszaniną pierwiastków i związków chemicznych.
- C. Jest mieszaniną pierwiastków.
- D. Jest mieszaniną, w której dominuje tlen.

14. Uporządkuj cyframi od 1 do 7 drogę, jaką przebywa nikotyna w organizmie człowieka palącego papierosa.

oskrzela	
dym papierosowy	
krtani	
płuca	
naczynia krwionośne - krew	
tchawica	
komórki ciała	

15. Uzupełnij zdanie wyrazami znajdującymi się poniżej.

Gdy statek tonie to siła wyporu wody jest i ciężar statku jest.....

mniejsza / większa / mniejszy / większy

16. Na poniższej mapie konturowej Polski zakresuj pas krajobrazowy, do którego należy Ziemia Lubuska. W wyznaczonym miejscu wpisz jego nazwę.

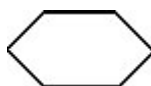
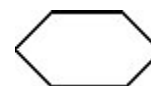
Pas.....

Źródło: *Sprawdziany z przyrody dla klasy piątej*; red. W. Chrzanowska-Szwarc, A. Czajka-Lemańczyk; wyd. Nowa Era; Warszawa 2006; str. 92 (zm.)

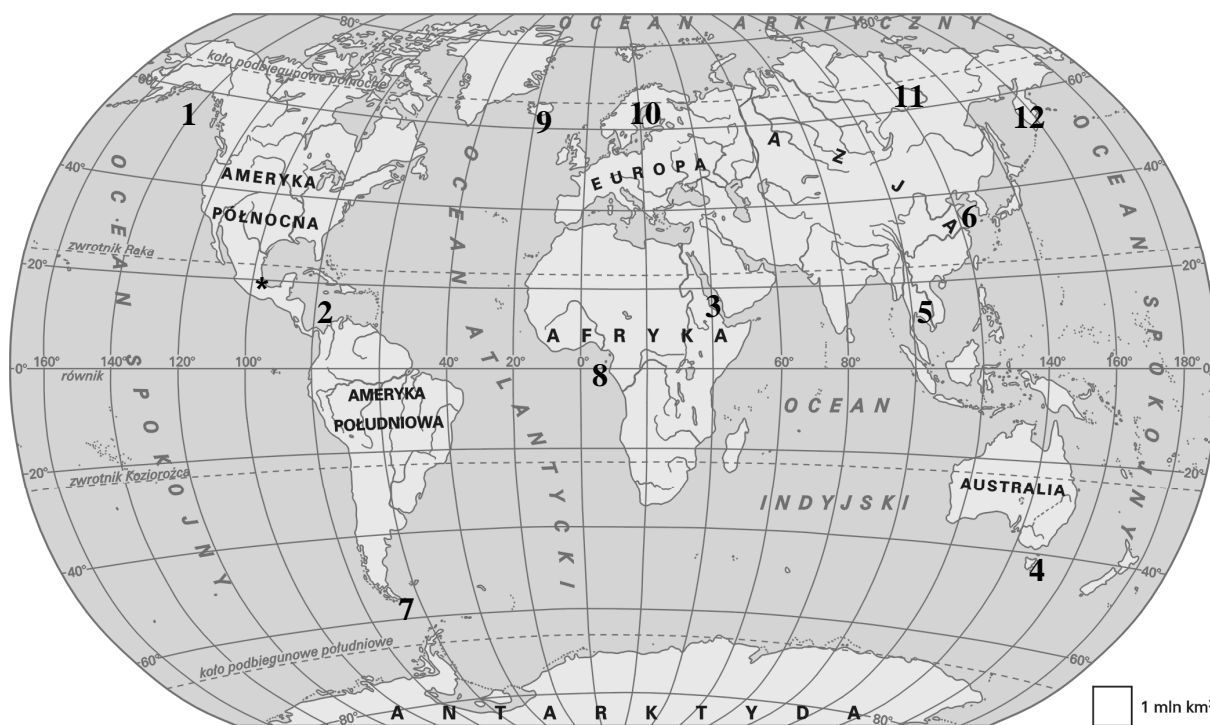
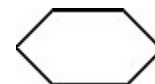
17. Opisy dotyczą planet Układu Słonecznego. W odpowiednim miejscu wpisz nazwę konkretnej planety.

- A. Znajduje się najbliżej Słońca.
- B. Wolno obiega Słońce. Pełne okrążenie trwa przeszło 84 lata.
- C. Jest ogromną kulą cieczy i gazów, wewnątrz której znajduje się małe, skaliste jądro.
- D. Ta planeta obserwowana z Ziemi ma barwę czerwoną . Jest to kolor pyłu i skał, które pokrywają jej powierzchnię.
- E. Jest najjaśniejszym ciałem na niebie po Słońcu i Księżycu.
- F. Więcej na niej silne wiatry, a ich prędkość dochodzi do 2160 km/h.
- G. Jest otoczona zespołem wspaniałych pierścieni.

18. Na zamieszczonej mapie świata oznaczono cyframi odpowiednie obiekty geograficzne. Uzupełnij poniższy zapis:

1. Zatoka
2. Morze
3. Morze
4. Wyspa
5. Półwysep
6. Morze
7. Przylądek
8. Zatoka
9. Wyspa
10. Półwysep
11. Rzeka
12. Półwysep

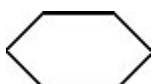
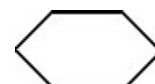

Źródło: Poradnik metodyczny. Przyroda w klasie szóstej; red. Anna Palusińska; Wyd. Nowa Era; Warszawa 2001; str. 169 (zm.)

19. Na mapie umieszczonej powyżej na terenie Ameryki jest zaznaczony punkt *. Podaj współrzędne geograficzne tego punktu i napisz do jakiego państwa należy.

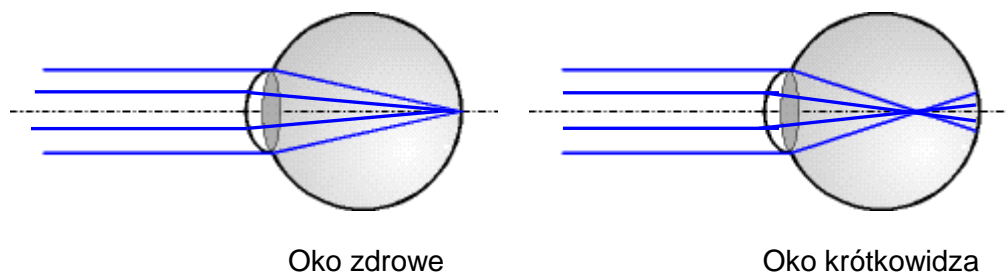
A. Współrzędne: długość geograficzna..... szerokość geograficzna.....

B. Nazwa państwa:

20. Na podstawie poniższych schematów uzupełnij zdania skreślając wyrazy niepotrzebne.

W oku krótkowidza obraz powstaje przed siatkówką / za siatkówką. Dlatego takie oko wymaga soczewek wypukłych / wklęsłych, które rozpraszają / skupiają promienie świetlne. Krótkowidz dobrze widzi z bliska / daleka, a źle z bliska / daleka. Jego okulary określa się za pomocą plus / minus dioptrii.

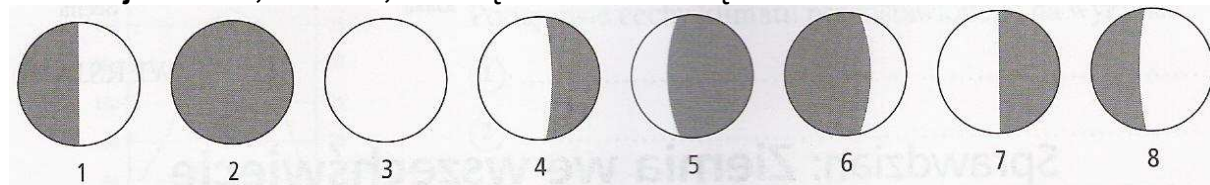
Źródło: Internet www.oko.info.pl

21. Do każdego kontynentu przyporządkuj od 1 do 3 elementów geograficznych.

A. Europa	1. Himalaje	8. Ziemia Grahama
B. Azja	2. Sahara	9. Pustynia Gobi
C. Australia	3. Góra Kościuszki	10. Wenecja
D. Afryka	4. Andy	11. Jenisej
E. Ameryka Północna	5. Alpy	12. Madagaskar
F. Ameryka Południowa	6. Appalachy	13. Niagara
G. Antarktyda	7. Aborygeni	14. Orinoko

A. B. C. D. E. F. G.

22. Księżyc przyjmując kształt litery D w pierwszej kwadrze, dopełnia się, robi się duży, dąży do pełni. Gdy Księżyc jest po pełni cofa się, przyjmuje kształt litery C w ostatniej kwadrze, chudnie, robi się cienki zbliża się do nowiu.

Źródło: D. Bukowska, E. Kłos, E. Laskowska; *Przyroda, witaj. Sprawdziany kl. 5-6. Materiały dla nauczyciela szkoły podstawowej*. Wyd. WSiP; Warszawa 2009; str. 44.

A. Uporządkuj w odpowiedniej kolejności obrazy Księżyca widziane z Ziemi w ciągu jednego cyklu zaczynając od pozycji 2.

2

B. Do podanych faz Księżyca przyporządkuj cyfrowe oznaczenia odpowiadające ich symbolicznym obrazkom na rysunku.

nów - pierwsza kwadra - ostatnia kwadra - pełnia -